

วิทยานิพนธ์เรื่อง	: การใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า กับรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย
คำสำคัญ	: การแข่งขันทางการค้า / รัฐวิสาหกิจ
นักศึกษา	: นางสาวสุนันทา จันทร์แก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	: ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. วิสูตร ตูยานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	: ดร. วันดี สุชาติกุลวิทย์
หลักสูตร	: นิติศาสตรมหาบัณฑิต
พ.ศ.	: 2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนมุ่งศึกษาวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมความใน (2) ของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 โดยกำหนดมิให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่การกระทำของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เว้นแต่รัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งประกอบธุรกิจบางประเภทเป็นทางการค้าปกติแข่งขันกับเอกชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด โดยกฎกระทรวงที่ออกตามคำแนะนำของคณะกรรมการว่ามีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นมาตรการในการควบคุมรัฐวิสาหกิจของประเทศไทยให้ประกอบกิจการแข่งขันกับภาคเอกชนอย่างเสรีและเป็นธรรมได้หรือไม่ เพียงใด โดยได้ศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรการควบคุมรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าของประเทศสิงคโปร์ และสหภาพยุโรป ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีปัญหาในการใช้บังคับ และมีบทบัญญัติบางเรื่องที่ไม่สามารถนำไปใช้เป็นมาตรการในการควบคุมรัฐวิสาหกิจของประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. การออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดประเภทธุรกิจหรือการกระทำของรัฐวิสาหกิจว่าเป็นการดำเนินงานที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับภาคเอกชนโดยตรงนั้น เป็นเรื่องที่ยังพิจารณาได้ยาก และไม่มีความชัดเจนในการใช้บังคับกฎหมาย

2. การกำหนดให้เฉพาะการกระทำของรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจบางประเภทเป็นทางการค้าปกติแข่งขันกับเอกชนเท่านั้นที่ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 มีความไม่เหมาะสม และก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคระหว่างรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดกับรัฐวิสาหกิจอื่น

3. การกำหนดให้การกระทำของรัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายกำกับดูแลไว้โดยเฉพาะแล้ว ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 อีกนั้น มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นและไม่เป็นธรรมต่อรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

4. การนำบทบัญญัติตามหมวด 3 การป้องกันการผูกขาด และหมวด 4 การขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ไปใช้บังคับกับการกระทำของรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด อาจส่งผลกระทบต่อภารกิจหรือวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้

5. มีความซ้ำซ้อนของกฎหมาย ระหว่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ในเรื่องการเรียกค่าเสียหาย อายุความในการฟ้องคดี และเขตอำนาจศาลระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง

โดยผู้เขียนได้มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน ดังนี้

1. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดประเภทธุรกิจหรือการกระทำของรัฐวิสาหกิจว่าเป็นการดำเนินงานที่มีลักษณะแข่งขันกับภาคเอกชนโดยตรงในกฎหมายแม่บท และเมื่อมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนแล้ว จึงออกกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดประเภทหรือพฤติกรรมของรัฐวิสาหกิจที่ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ต่อไป

2. กำหนดให้ “พฤติกรรม” ของรัฐวิสาหกิจทุกประเภทซึ่งกระทำการอันมีลักษณะเป็นการบิดเบือนหรือกีดกันทางการค้าอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

3. กำหนดให้รัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายกำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการแข่งขันทางการค้าไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 อีก

4. การนำบทบัญญัติหมวด 3 การป้องกันการผูกขาด และหมวด 4 การขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาตไปใช้กับรัฐวิสาหกิจด้วยนั้น คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าควรแนะนำให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

5. กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตราใดทั้งมาตราหรือบางวรรค หรือหมวดใดทั้งหมวด หรือบางส่วนของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ไปใช้บังคับกับการกระทำของรัฐวิสาหกิจไว้ในกฎหมายแม่บท เพื่อให้เกิดความชัดเจน รวมทั้งเพื่อให้รัฐวิสาหกิจซึ่งจะต้องตกอยู่ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ได้ศึกษาและเตรียมความพร้อม ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง